Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΤΟΥ PIERRE VEBER

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Ἐσωτερικὸ ἑνὸς μετρίου σπιτιοῦ σὲ ἕκτο πάτωμα. Ἡ κυρία Μαζεροῦ καθαρίζει λάχανα. Ἀκούγεται ἡ πόρτα, ἡ κυρία Μαζεροῦ ἀνοίγει καὶ μπαίνει μέσα ὁ Σωτέλ.

ΣΩΤΕΛ.— Καλημέρα, κυρία Μαζερού. Ὁ σύζυγός σας δὲ βγῆκε ἔξω ;

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.—Ὄχι, κύριε Σωτέλ. Εἶνε μέσα στὴν κάμαρή μας ξαπλωμένος...Ἔχει μιὰ ἡμικρανία καὶ εἶν' ὅλο γκρίνιες.

ΣΩΤΕΛ.— Ὤ, ἂν τὸ εἶξερα...

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.— Τώρα τελευταῖα ἔχει ἀλλάξει πολύ. Εἶν' ὅλο νεῦρα, πράγμα ποὺ τὸν ἔκανε νὰ χάσει ὅλους τοὺς φίλους του. Δὲν τοῦ μένετε παρὰ ἐσεῖς μόνο... Ἄχ ! κύριε Σωτέλ, ἐσεῖς ποὺ ἔχετε ἀκόμα κάποια ἐπίδραση σ' αὐτόν,προσπαθῆστε νὰ τὸν συνεφέρετε. . Συμβουλέφτε τον... Βγάλτε ἀπὸ τὸ μυαλό του τὶς κακὲς ἰδέες... Πάω νὰ σᾶς τὸν στείλω. *(Βγαίνει)*

Σὲ λίγο μπαίνει μέσα ὁ Μαζερού, ἕνας ψηλὸς ἄντρας, ἀδύνατος, γερασμένος.

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Γειά σου, Σωτέλ... Συχώρα με ποὺ σ' ἔκανα νὰ περιμένεις... Κοιμόμουν...

ΣΩΤΕΛ.— Σὲ ξύπνησα, ὑπναρᾶ...

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Κυριακὴ σήμερα, τὶ νὰ κάνει κανείς;.. Παίζουμε κανένα ντόμινο ;..

ΣΩΤΕΛ.— Γιατὶ ὄχι; *(Ἡ κ. Μαζεροῦ φέρνει τὸ ντόμινο. Ὁ Σωτὲλ κοιτάει μὲ περιέργεια τὸν Μαζερού)*

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Τὶ μὲ κοιτᾶς ἔτσι περίεργα;..

ΣΩΤΕΛ.— Νόμιζα... Σοῦ ζητῶ συγνώμη... Μὰ ἡ γυναῖκα σου μοῦ εἶπε...

ΜΑΖΕΡΟΥ.– Ἡ γυναῖκα μου θὰ σοῦ εἶπε ὅτι δὲν εἶμαι καλά..

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.— Μά, φίλε μου...

ΜΑΖΕΡΟΥ. – Μαντεύω... Ἔπιασες κ' εἶπες στὸ Σωτέλ πὼς κοντεύω νὰ γίνω μανιακός. Ἔτσι δὲν εἶνε Σωτέλ ;.. Ἡ κυρία σοῦ ἔκανε ἐκμυστηρεύσεις. Θὰ σὲ παρεκάλεσε νὰ μὲ μαλλώσεις... Ἔ, ναί ! κοντεύω νὰ τρελλαθῶ, γιατὶ δὲν μπορῶ πιὰ νὰ ὑποφέρω τὴ σημερινή μου κατάσταση. Εἶνε ζωὴ αὐτὴ μὲ διακόσα φράγκα τὸ μῆνα καὶ νὰ δουλεύεις ὁλημερὶς μέσα σ' ἕνα ἀσφαλιστικὸ γραφεῖο;.. Μ' ἔξη δραχμὲς τὴν ἡμέρα εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ ζήσῃς, νὰ φᾶς καὶ νὰ ντυθεῖς... Δὲ μπορῶ πιὰ νὰ κάθομαι σ' αὐτὸ τὸ ἕκτο πάτωμα καὶ νὰ βλέπω ὁλόγυρα τὶς στέγες τῶν ἄλλων σπιτιῶν...

ΣΩΤΕΛ.– Εἶσαι ἴσως πιὸ εὐτυχισμένος στὸ ἕκτο πάτωμα ἀπὸ τοὺς πλουσίους ποὺ κάθονται στὸ πρῶτο... Μὰ ἄλλοτε δὲν εἶχες τέτοιες ἰδέες... δὲ φανταζόσουν ὅτι εἶσαι δυστυχής...

ΜΑΖΕΡΟΥ.-- Τότε ἔλπιζα ἀκόμα... Μὰ σήμερα τέλειωσαν ὅλα. Δὲν ἔχω νὰ ἐλπίζω τίποτε..

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.— Ἐφόσον τοὐλάχιστον ὁ ἐξάδελφος Γκωσέρ δὲν ἀποφασίζει νὰ γυρίσει στὴν πατρίδα.

ΣΩΤΕΛ.— Ποιός εἶν' αὐτὸς ὁ ἐξάδελφος Γκωσέρ;

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Ἕνας κατεργάρης ποὺ ξεκίνησε ἕνα ὡραῖο πρωὶ γιὰ τὸ Τράνσβααλ· καὶ ἐκεῖ, καθὼς περπατοῦσε στοὺς κάμπους, ἀνακάλυψε ἕνα μεταλλεῖο χρυσοῦ... *(Ἀνοίγει ἕνα συρτάρι).* Νὰ ἡ εἰκόνα του !.

ΣΩΤΕΛ.— Ἔχει ἐκφραστικὴ φυσιογνωμία.

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Εἶνε ἡλίθιος...μὰ ἔχει εἴκοσι ἑκατομμύρια.

ΣΩΤΕΛ.— Κι' αὐτός ὁ πολυ κατομμυριοῦχος δὲ σκέφτηκε ποτὲ κ' ἐσᾶς;

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Βέβαια... ὅσο εἴτανε φτωχός.

ΣΩΤΕΛ.— Καὶ ἔπειτα ;...

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Μᾶς ξέχασε... Δέκα χρόνια ἔχουμε νὰ μάθουμε τὰ νέα του.

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.— Ποιὸς ξέρει... μπορεῖ νὰ ξανάρθει ὅταν δὲ θὰ τὸν περιμένομε πιά...Σᾶς ἀφήνω!..Πάω νὰ δῶ τὸ φαΐ. *(Βγαίνει)*

ΣΩΤΕΛ.– Δυστυχισμένη γυναῖκα !.. Δὲν τῆς φέρεσαι διόλου εὐγενικά.

ΜΑΖΕΡΟΥ. – Μὰ αὐτὴ εἶν'αἰτία τῆς δυστυχίας μου.Ἂν ἔμεινα ἁπλὸς ὑπάλληλος εἶνε γιατὶ δὲ μοῦδωσε μιὰ πεντάρα προῖκα. *(Ἀκούγεται θόρυβος πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα).*

ΣΩΤΕΛ. – Σούτ!..Μοῦ φαίνεται πὼς εἶνε πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα..

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Λές ;.. Μᾶς ἄκουσε τάχα ;..

(Σὲ λίγο ἡ κ. Μαζεροῦ ξαναμπαίνει μέσα· τὰ μάτια της εἶνε κατακόκκινα).

ΣΩΤΕΛ, *(θέλοντας νὰ ξεφύγει).*— Ἐγὼ σᾶς ἀφήνω νὰ φᾶτε... Καληνύχτα.

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ, *(μόλις φεύγει ὁ Σωτέλ, ἀναλύεται σὲ δάκρυα).*— Ὤ ! Ρενέ !

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Τί... τί ἔχεις ;...

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.— Τ' ἄκουσα ὅλα...

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Τόσο τὸ χειρότερο.Φυλάει κανεὶς κλεισμένη μέσα του τὴν ἀλήθεια ὁλόκληρα χρόνια, καὶ ἔπειτα, μιὰ φορὰ ξεφεύγει κὶ δὲ μπορεῖ πιὰ νὰ τὴν πιάσει.

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.— Ἂν δὲ μὲ θέλεις πιὰ φεύγω... Δὲν θὰ μὲ ξαναδεῖς πιά...

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Αὐτὸ εἶναι ! Πέρασέ με γιὰ δήμιο... γιὰ ἕναν ἄθλιο ποὺ διώχνει τὴ γυναῖκα του... ὤχ ! φτάνουν πιὰ τὰ κλάμματα... Μὴ μοῦ καταστρέφεις τὴν Κυριακή μου. Δόσε μου τοὺς «Τρεῖς Σωματοφύλακες» *(Προσηλώνεται στὸ διάβασμα, ὅταν, ἄξαφνα, ἀκούγεται γνῶνος στὴν πόρτα)*

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ, *(ποὺ πῆγε ν' ἀνοίξῃ παρουσιάζεται κατακίτρινη)* Μαζερού ! εἶν' αὐτός !.. αὐτός !..

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Ποιὸς αὐτός ;

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.— Ὁ ἐξάδελφος Γκωσέρ !

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Ὁ Γκωσέρ ! Μεγάλε Θεέ ! Εἶσαι βεβαία !

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.— Μοῦ εἶπε μπαίνοντας: «Δὲ μ' ἀναγνωρίζετε ; Εἶμαι ὁ ἐξάδελφος Γκωσέρ. »

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Καὶ τὸν ἄφισες στὴν εἴσοδο ; *(Πηγαίνοντας πρὸς τὴν εἴσοδο).* Ἐξάδελφέ μου !

ΓΚΩΣΕΡ, *(φοράει ρούχα τζόκεϋ. Μπαίνοντας).*— Μαζερού ; Μ' ἀναγνωρίζεις ;

ΜΑΖΕΡΟΥ, *(συγκινημένος).*— Ἂν σ' ἀναγνωρίζω !.. Τὶ ἀπρόοπτο !.. Καὶ πρὸ ὀλίγου ἀκόμη μιλούσσμε μὲ τὴ γυναῖκα μου. Καί καθὼς φαίνεται ἤρθες κατευθεῖαν ἀπὸ τὸ σταθμὸ σπίτι μας.

ΓΚΩΣΕΡ.— Εἶσθε οἱ μόνοι μου συγγενεῖς.

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.— Ἐξάδελφέ μου, ἐλᾶτε νὰ ξεπλύνετε τὰ χέρια σας *(Παρασύρει τὸν Γκωσὲρ στὴν ἄλλη κάμαρη.)*

ΜΑΖΕΡΟΥ, *(μόνος).*— Ἀτζαμοσύνη !.. Ὁ ἐξάδελφος θὰ δεῖ τώρα τὸ ροσμπίφ μας, πράγμα ποὺ θὰ τὸν διαθέσει πολὺ ἄσχημα.

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ, *(ἐπιστρέφοντας μόνη).*— Βλέπεις λοιπὸν ποὺ ἀπελπιζόσουνα. Ἡ εὐτυχία μᾶς πέφτει ἀπὸ τὸν οὐρανό.

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Μὰ ἀφοῦ καθόμαστε τόσο κοντὰ στὸν οὐρανό ! Εἶμαι ἀκόμη κατάπληκτος... Ἄ, νὰ ἡ εἰκόνα του... Πρέπει νὰ τὴ βάλουμε σ' ἕνα μέρος νὰ φαίνεται.

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ. — Πόσο ἁπλὸς καὶ ἀνεπιφύλακτος εἶναι !

ΜΑΖΕΡΟΥ.—Εἶδες τὶ εἶπε:«Εἶστε οἱ μόνοι μου συγγενεῖς...» δηλαδή: «οἱ μόνοι μου κληρονόμοι...» Ὁ κολὸς Γκωσέρ ! Πόσο ἀργεῖ νὰ πλύνῃ τὰ χέρια του !..Ἂς ἐπωφεληθοῦμε γιὰ νὰ σκεφθοῦμε... Ἂν μὲ ρωτήσει τὶ θέλω... θὰ πῶ εἴκοσι χιλιάδες φράγκα... Μὰ εἴκοσι χιλιάδες φράγκα τὶ εἶναι γιὰ ἕναν ἑκατομμυριοῦχο σὰν κι' αὐτὸν ;.. θὰ τοῦ ζητήσω τριάντα...

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.— Φαίνεται πῶς οἱ φτώχιες μας τελείωσαν πιά.

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Βέβαια... Ἐγὼ βλέπω ἀκόμα μακρύτερα: ἕνα κοντινὸ μέλλον ποὺ θᾶμαστε ἑκατομμυριοῦχοι.

Ἡ κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.— Ὤ Ρενέ...

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Ναί...Ναί...γιατὶ δὲ φαίνεται νᾶναι τόσο περίφημα στὴν ὑγεία του...

ΓΚΩΣΕΡ, *(ξαναγυρίζοντας).*— Ἄχ καλοί μου ξάδελφοι, εἶμαι εὐχαριστημένος ποὺ σᾶς ξανοβρίσκω...

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Δὲ θὰ μᾶς ἐγκαταλείψεις πιὰ ποτέ... Κοίτα ἐκεῖ τὴν εἰκόνα σου ! βρίσκεται σ' αὐτὸ τὸ μέρος ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔφυγες.

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.—Μὴ νομίσετε ὅμως ὅτι εἴμασε εὐχαριστημένοι ποὺ σᾶς ξαναβλέπουμε ἐξ αἰτίας τῆς περιουσίας σας... Ἐμεῖς δὲν κάνουμε τέτοιους ὑπολογισμούς.

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Εἶσαι ὁ ἐξάδελφός μας Γκωσέρ... αὐτὸ εἶν' ὅλο... *(Ὁ Γκωσὲρ φαίνεται πολὺ συγκινημένος· θέλει κάτι νὰ πεῖ μὰ δὲν μπορεῖ).*

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.—Ἐξάδελφέ μου, εἶστε πολὺ χλωμός... Μὴ μένετε ὄρθιος... Τί ἔχετε ;

ΓΚΩΣΕΡ. Ἡ συγκίνηση μὲ συντρίβει !...

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Γρήγορα... γρήγορα... τὴν πολυθρόνα τῆς κάμαρής μας. *(Οἱ Μαζεροῦ βγαίνουν).*

ΓΚΩΣΕΡ, *(μόνος).*—Φτωχοὶ ἄνθρωποι ! Πῶς νὰ τοὺς πῶ ὅτι δὲν ἔχω πιὰ πεντάρα.

Η κ. ΜΑΖΕΡΟΥ,*(μὲ τὴν πολυθρόνα).*—Καθῆστε, εἶνε καλὰ ἐδῶ!

ΓΚΩΣΕΡ.—Θὰ ἤθελα νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, μὰ δὲν τολμῶ...

ΜΑΖΕΡΟΥ.—Δὲν ἔχεις νὰ μᾶς εὐχαριστήσεις γιὰ τίποτε ! Εἶσαι ὁ ἐξάδελφός μας Γκωσέρ, αὐτὸ εἶνε ὅλο. Κ' ἐξ ἄλλου, ἀργότερα, θὰ σοῦ δοθοῦν χίλιες εὐκαιρίες γιὰ νὰ δείξεις τὸ ἐνδιαφέρον σου γιὰ μᾶς.

ΓΚΩΣΕΡ.—Κι' ἂν ἔξαφνα ἔχω καταστραφεῖ ;

Καθῆστε, ἐδῶ εἶνε καλά...

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΕΡΩΣ ΤΟΥ ΡΟΝΣΑΡ

Ὁ διάσημος γάλλος ποιητὴς τοῦ 16ου αἰῶνος Πέτρος Ρονσάρ, γνωστὸς ἰδίως γιὰ τὰ ὡραῖα του «Σοννέτα», ἀγάπησε καὶ συνεδέθη ἐρωτικῶς μὲ πολλὲς γυναῖκες στὴ ζωή του. Ἀλλὰ καμμιὰ ἄλλη ἀγάπη του δὲν τὸν ἐνέπνευσε τόσο, ὅσο ἡ τελευταία του μὲ τὴν Ἑλένη ντὲ Σιρζέρ, τὴν ὁποία γνώρισε ὁ Ρονσὰρ ὅταν ἦταν κόρη ἀκόμη, ἐνῶ ὁ ποιητὴς ἦταν ἀρκετὰ περασμένος στὰ χρόνια, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ καιρὸ ἔνδοξος. Δημοφιλῆ τὸν εἶχαν κάνει ἰδίως τὰ ἐρωτικά του ποιήματα τὸ ὁποῖα ἀπηγγέλλοντο σὲ ὅλη τὴ Γαλλία. Ἡ Ἑλένη κατήγετο ἀπὸ μιὰ ἰσπανογαλλικὴ οἰκογένεια εὐγενῶν· ὁ πατέρας της ἦταν βαρῶνος καὶ ἕνας θεῖος της, στρατηγός. Εἶνε ἄγνωστο πότε γεννήθηκε, φαίνεται ὅμως ὅτι θὰ γεννήθηκε Ἀπρίλιο μῆνα, ἂν κρίνωμε ἀπὸ ἕνα ποίημα ποὺ ἔγραψε γι' αὐτὴν ὁ Ρονσάρ :

Νὰ ὁ Ἀπρίλιος μήνας ὅπου γεννήθηκε τὸ θαῦμα,
Ποὺ μᾶς κάνει νὰ βλέπουμε στὴ γῆ τὰ κάλλη τοῦ οὐρανοῦ.

Τὰ παιδικά της χρόνια τὰ πέρασε ἡ Ἑλένη στὴν βόρειο Ἰταλία ὅπου ὁ θεῖος της ἦταν ἀντιβασιλεύς.

Κατὰ τὸ 1568 ἐπῆγε στὸ Παρίσι ὅπου τὴν προσέλαβε ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων στὴν αὐλή της. Στὴν αὐλὴ ἡ Ἑλένη εὑρῆκε δύο ἐξαδέλφες της, κόρες τοῦ στρατηγοῦ, οἱ ὁποῖες ἔγιναν ἀχώριστες φίλες της. Ἡ γαλλικὴ αὐλὴ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη εἶχε ἐξαιρετικὴ λαμπρότητα.

Φθάνει νὰ σκεφθῇ κανεὶς ὅτι ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων εἶχε διακόσιες κυρίες τῆς τιμῆς «ὅλες ὡραιότατες καὶ ἔνδοξες, ἱκανὲς νὰ ράλουν φωτιὰ σ' ὅλο τὸν κόσμο», ὅπως λέγει ἕνας χρονογράφος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Οἱ διακόσιες αὐτὲς κοπέλλες ἦσαν ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ τῆς αὐλῆς.

Ὁ Ρονσάρ, ποιητὴς αὐλικός, ἐούχναζε στὸ παλάτι, γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἄργησε νὰ γνωρίσῃ καὶ ν' ἀγαπήσῃ τὴν Ἑλένη. Φαίνεται ὅτι τὰ μεγαλείτερα θέλγητρα τῆς Ἑλένης ἦσαν ἡ μελαγχολία καὶ ἡ σύνεσίς της περισσότερο ἀπὸ τὴν ἐμορφιά της, γιατὶ γι' αὐτὴν πολὺ ἀόριστα ὁμιλοῦν οἱ σύγχρονοί της.

Ἡ Ἑλένη ἦτανε μελαχροινὴ μὲ γαλανὰ μάτια, τὰ ὁποῖα ἀνέδιδαν, ὅπως καὶ ὅλη της ἡ ὕπαρξις ἄλλωστε, μιὰ σπανίας λεπτότητος γοητεία.

Τὶ αἰσθήματα ἄραγε τῆς ἐνέπνευσε ὁ ποιητής, ὁ περασμένος πιὰ στὰ χρόνια, ἀλλ' ἔνδοξος. Ἂν κρίνουμε ἀπ' τὸ παρακάτω περίφημο σοννέτο τοῦ Ρονσάρ, ὅπου γίνεται λόγος γιὰ τὴν «περήφανη περιφρόνηση» τῆς Ἑλένης, φαίνεται ὅτι κατ' ἀρχὰς ἡ κοπέλλα ἔμεινε ἀδιάφορη στὸν ἐρωτά του :

«Ὅταν θὰ σ' ἔχουν πάρει ὅλως διόλου πιὰ τὰ χρόνια, τὸ βράδυ, καθισμένη κοντὰ στὴ φωτιά, κεντῶντας στὸ φῶς τοῦ κεριοῦ, θὰ λὲς μὲ ἔκπληξη, τραγουδώντας τοὺς στίχους μου .—Ὁ Ρονσὰρ μὲ ὑμνολογοῦσε τὴν ἐποχὴ ποὺ ἤμουν νέα.»

Ἡ ὑπηρετριά σου ποὺ ἀπ' τὴν κούραση θὰ μισοκοιμᾶται, μόλις ἀκούει τέτοιο νέο, θὰ ξυπνᾶ, καὶ θὰ εὐλογᾶ μὲ ἀθάνατο δοξολόγημα, τ' ὄνομά σου.

Ἐγὼ θάμαι τότε, μὲς στὴ γῆ, ἕνα φάντασμα δίχως κόκκαλα, καὶ θ' ἀναπαύσομαι στὴ σκιὰ τῶν μύρτων. Θάσαι μιὰ γριά, μαζεμένη δίπλα στὴ φωτιά, ποὺ θὰ νοσταλγῇ τὸν ἔρωτά μου καὶ θὰ μετανοῇς γιὰ τὴν ὑπεροπτική σου περιφρόνηση. Ὦ χαίρου τὴ ζωή σου, μὴν περιμένῃς τὴν αὐριανὴ μέρα : μάζευε ἀπὸ σήμερα τὰ ρόδα τῆς ζωῆς !

Ὡς τόσο φαίνεται ὅτι στὸ τέλος τὴν συνεκίνησε τὴν Ἑλένη ἡ ἀγάπη τοῦ Ρονσάρ. Μιὰ μέρα τοῦ Μαΐου ποὺ βρισκόταν στὸν κῆπο τῶν ἀνακτόρων τοῦ Κεραμεικοῦ, ὁ Ρονσὰρ πῆγε καὶ κάθησε σιμά της. Ἐκουβέντιασαν. Καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ὁ ποιητὴς ἔγινε ὁ ἀχώριστος σύντροφός της. Ἐπήγαιναν παντοῦ μαζί. Δὲν τὴν ἀγαποῦσε βέβαια μὲ πάθος δυνατὸ ὁ Ρονσάρ, ὅπως εἶχε ἀγαπήσει ἄλλες γυναῖκες. Τοῦ ἄρεσε ὅμως ἡ μελαγχολία καὶ ἡ χάρη της, καὶ μέσα στὸν κοσμικὸ θόρυβο τῆς αὐλῆς, εὕρισκε κοντά της μιὰν ἀνακούφιση καὶ μιὰν ἀνάπαυση. Καὶ τῆς Ἑλένης ἡ ψυχὴ ποθοῦσε τὴ γαλήνη, γι' αὐτὸ καὶ συχνὰ ἔλεγε στὸν Ρονσὰρ ὅτι ἐπιθυμοῦσε ν' ἀποσυρθῇ σὲ κανένα μοναστῆρι. Ὅταν ἀρρωστοῦσε καμμιὰ φορὰ ἡ Ἑλένη, ὁ Ρονσάρ, πήγαινε καὶ τῆς κρατοῦσε συντροφιὰ στὴν κάμαρά της, στὸ παλάτι. Τὸ ἴδιο ἔκανε καὶ ἡ Ἑλένη ὅταν ἀρρωστοῦσε ὁ Ρονσάρ. Συχνὰ ὅταν ἡ βασίλισσα ταξείδευε· ἡ Ἑλένη τὴν ἀκολουθοῦσε καὶ τότε «κουβέντιαζε ἐπιστολογραφικῶς», ὅπως ἔλεγε, μὲ τὸ φίλο της. Ἀπ' τὴν φιλία τους δὲν ἔλειπαν φυσικὰ οἱ μικροθυμοὶ καὶ τὰ κακιώματα. Ἡ Ἑλένη παραπονιόταν στὸ Ρονσὰρ ὅτι ἦτανε ἐλαφρὸς καὶ ἄπιστος. Καὶ ἐκεῖνος πάλιν ζήλευε κάθε φορὰ ποὺ ἔβλεπε νὰ πέφτουν ἐπάνω της βλέμματα ἄλλων ἀνδρῶν. Γιατὶ ἔξυπνη καθὼς ἦταν ἡ Ἑλένη, μορφωμένη καὶ χαριτωμένη χορεύτρια, τὴν περιστοίχιζαν διαρκῶς οἱ νέοι αὐλικοί. Ἡ Ἑλένη, παρὰ τὴν συνήθη της μελαγχολία, ἴσως καὶ γιὰ νὰ φανῇ εὐχάριστη στοὺς αὐλικούς, συχνὰ εὐθυμοῦσε. Τότε ὁ Ρονσὰρ ἐφαντάζετο ὅτι δὲν αἰσθανόταν γι' αὐτὸν καμμιὰν ἀγάπη, ἀλλὰ μόνον ἐκτίμηση.

Ὁ ἀγνὸς αὐτὸς ἔρως ἐβάστηξε ἐφτὰ χρόνια. Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Καρόλου τοῦ 9ου, τοῦ προστάτου του, ὁ Ρονσὰρ ἐγκατέλειψε τὴν αὐλὴ καὶ πῆγε καὶ ἐγκατεστάθηκε στὴν μικρὴ γεννέελιό του πόλη. Ἐκεῖ ἐφύτεψε δένδρα πρὸς τιμήν της, καὶ ἀφιέρωσε πηγὲς στὴν ἀγαπημένη του.

«Βάφτισα, τῆς ἔγραφε, μιὰ πηγὴ μὲ τ' ὄνομά σου, γιὰ νὰ πίνουν ἀπ' τὸ νερό της ὅσοι θέλουν νὰ γίνουν ποιηταί».

Καὶ σ' ἕνα σοννέτο του τῆς ἔλεγε :

«Γιὰ νὰ κυλᾶ ἀνάμεσα ἀπ' τὴν ὡραία αὐτὴ πεδιάδα τὸ λευκό σου ὄνομα ὅσο καὶ γιὰ νὰ ὑψώνεται στὸν οὐρανὸ χαραγμένο σ' ἕνα πεῦκο, φύτεψα δέντρα πρὸς τιμήν σου, καὶ ἔδωκα τ' ὄνομά σου σ' αὐτὴ τὴν ὁμορφη πηγοῦλα, ἐπικαλούμενος ὅλους τοὺς θεοὺς καὶ κάμνοντας σπονδὲς μὲ κρασί.
Βοσκοί, τ' ἀρνιά σας μὲ τὸ ἄσπρο σγουρὸ μαλλί, ἂς μὴ βόσκουν στὰ μέρη αὐτά· ἐδῶ ἂς φυτρώνῃ τὸ θυμάρι, ἐδῶ ἂς φυτρώνῃ ὁ νάρκισσος, καὶ ἂς λέγεται πάντα αὐτὴ ἡ πηγή, πηγὴ τῆς Ἑλένης !.

Ὁ κουρασμένος στρατοκόπος τὸ καλοκαῖρι ἂς μπορεῖ νὰ ξεκουράζεται ἐδῶ πέρα, καὶ ξαπλωμένος στὴ χλόη, ἂς μουρμουρίζει τὰ τραγούδια μου, ἐνθυμούμενος τὴν Ἑλένη καὶ μένα.

Ὅποιος πίνει τὸ νερό της ἀμέσως νὰ ἐρωτεύεται, ἀμέσως ρουφῶντας το, νὰ γεμίζῃ ἀπὸ μιὰ φλόγα, ξεστὴ σὰν κι' αὐτὴ ποὺ μοῦ καίει τὰ σπλάχνα» !

***

Ἡ Ἑλένη ὕστερα ἀπὸ λίγο ἀκολούθησε τὴν Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων σ' ἕνα ταξεῖδι ποὺ ἔκανε στὰ νότια τῆς Γαλλίας. Οἱ δύο ἐρασταὶ ἐξηκολούθησαν ν' ἀλληλογραφοῦν, ὡς τὴν 17ην Δεκεμβρίου τοῦ 1585, ἡμέρα ποὺ πέθανε ὁ Ρονσὰρ σ' ἕνα μοναστῆρι κοντὰ στὸ Τούρ. Ἡ Ἑλένη δὲν ἐπέζησε πολὺ τοῦ φίλου της. Ὕστερα ἀπὸ δύο χρόνια πέθανε καὶ ἐκείνη σ' ἕνα ἐπαρχιακὸ παλάτι τῆς Αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων.

Ὁ Ἱστορικὸς

Ἔβλεπε τὴν Ἑλένη τακτικὰ στ' ἀνάκτορα

ΜΑΖΕΡΟΥ.—Θεομπαίχτη !.. ἐσύ !... ἐσὺ νὶ καταστραφῆς ;

ΓΚΩΣΕΡ.— Ἂν ἔχω κατασταραφεῖ ὁλότελα ἀπὸ μιὰ συμφορὰ στὸ χρηματιστήριο, ὅπως εἶν' ἡ ἀλήθεια ;

ΜΑΖΕΡΟΥ.—Μὰ θὰ σοῦ μένει κάτι ἀκόμη. Δυό, τρίαι ἑκατομμύρια.

ΓΚΩΣΕΡ.— Μοῦ ἔκαναν ἔρανο νὰ γυρίσω πίσω... Μὲ εὐσπλαχνίστηκαν μερικοὶ πατριῶτες... *(Σιωπή).*

ΜΑΖΕΡΟΥ, *(ἀργά).*— Αὐτό... εἶνε τὸ τελευταῖο χτύπημα... κ' ἐμεῖς ποὺ κάναμε τόσα σχέδια...

ΓΚΩΣΕΡ.— Τώρα πιὰ θὰ μὲ μισῆτε !... Ἀντίο. *(Τραβάει πρὸς τὴν πόρτα).*

Ἡ κ. ΜΑΖΕΡΟΥ, *(στὸν ἄνδρα της).*—— Ρενέ !

ΜΑΖΕΡΟΥ, *(στὸν Γκωσέρ).*— Μεῖνε ! .. Κ' ὕστερ' ἀπ' αὐτά, εἶσαι ὁ ἐξάδελφός μας Γκωσέρ. Δὲ μποροῦμε νὰ σὲ διώξουμε ἔτσι.

ΓΚΩΣΕΡ.— Ἀλήθεια ! Μὲ συγχωρεῖς.

ΜΑΙΖΕΡΟΥ.— Δὲν φταῖς ἐσὺ ἂν ἐμεῖς χτίσαμε πύργους στὸν ἄμμο ! Κάθησε !

ΓΚΩΣΕΡ. Στὴν πολυθρόνα ; Ὄχι.

Ἡ κ. ΜΑΖΕΡΟΥ. – Ναί... ναί... στὴν πολυθρόνα. Καὶ θὰ φᾶτε μαζί μας.

ΓΚΩΣΕΡ.— Εἶστε πολὺ καλοί.

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Καὶ θὰ μᾶς διηγηθεῖς τὶς περιπέτειές σου. Ἐγὼ θὰ σοῦ πῶ πὼς πέρναγα στὸ γραφεῖο.

ΓΚΩΣΕΡ.— Ἄχ ἐσὺ εἶσαι ἔξυπνος ! Δὲν πῆγες νὰ παίξῃς μὲ τὰ ἑκατομμύρια... κι' ἔτσι ἔχεις τὸ σπίτι σου... τὸ μέλλον σου ἐξασφαλισμένο... καὶ μιὰ ὑπέροχη γυναῖκα...

ΜΑΖΕΡΟΥ, *(συγκινημένος).*— Ἀλήθεια... ἔχω καλὴ γυνοῖκα...

ΓΚΩΣΕΡ.— Εἶσαι εὐτυχισμένος.

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Βέβαια... δὲ θὰ παραπονεθῶ ποτὲ πιά *(Ἡ γυναῖκα του τὸν κυττάζει μὲ ἀφοσίωση.)*

Ἡ κ. ΜΑΖΕΡΟΥ. — Ἔ, ξέρεις τώρα τὶ εἶναι ἡ εὐτυχία ;

ΜΑΖΕΡΟΥ.— Ναί... Νὰ βλέπῃς ἄλλους πιὸ δυστυχισμένους ἀπὸ τὸν ἑαυτό σου... Στὸ τραπέζι !..

Ἡ κ. ΜΑΖΕΡΟΥ.— Ἕτοιμο... Καθῆστε, ἐξάδελφέ μου...

ΓΚΩΣΕΡ, *(ἱκανοποιημένος).*— Θὰ σᾶς πῶ πῶς κέρδισα τὸ πρῶτο μου ἑκατομμύριο !...

Pierre Veber

Η ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ἡ μικρότερη ἐφημερίδα τοῦ κόσμου τυπώνεται στὴν Ἀγγλία, λέγεται, χωρὶς πολλὲς ἀξιώσεις, ἡ «Ἐφημερίδα μας» καὶ τὸ σχῆμα της εἶνε δώδεκα ἐπὶ δέκα· αὐτὸ ὅμως δὲν τὴν ἐμποδίζει νὰ ἔχῃ ἀρχισυντάκτη καὶ γραμματέα ἐπὶ τῆς ὕλης καὶ νὰ εἶνε ἐπίσημο ὄργανο τῆς Ἀθλητικῆς Λέσχης τοῦ Κομμερφόρντ. Βγαίνει μιὰ φορὰ τὸ μῆνα.